

Småkraft bygger ut små vannkraftverk i samarbeid med lokale fallrettshavere over hele landet, og gjennomfører nå Norges største satsing på småkraftverk noensinne.

Småkraft er det klart største og markedsledende selskapet innen bygging og drift av småskala vannkraft i Norge. Selskapet representerer rike vassbyggingstradisjoner.

Småkraft er eid av Statkraftalliansen; Trondheim Energi, Agder Energi, BKK, Skagerak Energi samt Statkraft.

Kontakter

Dersom du ønsker mer informasjon om kraftverket på Årvik, Småkraft, eller begge deler; er følgende kontaktpersoner tilgjengelig:

Småkraft AS

Salgs- og markedsjef

Arnulf Røkke: 906 88 142

Driftsjef

Sigbjørn Rabbe: 975 69 799

Grunneiere med driftsansvar

Familien Aanderaa:

917 32 689

For mer informasjon,
www.smaakraft.no

Årvik kraftverk

Historien

Årvik ligger idyllisk til mellom fjord og fjell. Næringsgrunnlaget var fra eldre tid basert på rikelig tilgang til fisk og vilt. Evnen til å finne alternative inntektskilder, og evnen til innovasjon har gjennom historien vært nødvendig for bygdens utvikling.

Den første registrerte bosetning på Årvik stammer fra omkring 1450. Allerede rundt 1500 var det gitt tillatelse til å sette i drift en oppgangssag i elva. Oppgangssagen revolusjonerte trelasthandelen, og førte til nye muligheter for næring i Årvik. Elva har opp igjennom tidene også hatt 3 kvernhus i drift, hvor 2 hørte til gårdene, og 1 hørte til nabobygda.

Den første elektriske kraft kom til Årvik i 1945 og da fra et diesellaggregat. Allerede i 1949 tok grunneierne på stedet initiativ til å utvikle sitt eget vannkraftverk, med rørgate av trerør, sydd sammen av ståltråd. Kraftverket gav 6 Kw, nok til lys på gårdene i Årvik. Typisk for skjebnen til de mange private kraftverk fra denne perioden, ble «hjemmelaget» strøm byttet ut med strøm fra kommunalt kraftverk allerede midt på -50 tallet.

I 1950 satte en i gang sanduttak i Årvik. I perioden 1950 fram til 1973 ble det tatt ut 2,5 millioner hektoliter sand. Sanden ble hentet med båt og fraktet til bla. Odda.

Sanden fra Årvik ble regnet for å være ekstra god, fordi den ble transportert i vannrenner fra sandtaket og ned til sjøen. Vannet renses sanden for humus, og kvaliteten var dermed sikret.

I 2003 tok grunneier Rolf Helge Aanderaa viktige skritt for å realisere ønsket om nok engang å sette elva i arbeid. Hans erkjennelse om at det er krevende og risikofylt å bygge kraftverk i egen regi, gjorde at han søkte kontakt med Småkraft. Småkraft stilte med kompetanse og kapital, grunneierne Rolf Helge Aandera og Signe Kvellestad stilte med fallmeter og vann, og dermed var grunnlaget lagt for kraftprosjektet.

Med idriftsetting av Årvik kraftverk er gårdene sikret et bredere inntektsgrunnlag og med en styrket mulighet til å opprettholde bosetningen. Ekteparet Aanderaa er også engasjert for å være aktive i driften av verket, som lokale E-verk sjefer, og veien til og fra arbeid vil være kort!

Prosjektet

Gjennomføringen av byggeprosjektet er en historie om god prosjektstyring og godt håndverk. Årvik kraftverk er et velbygd anlegg og er tilpasset den omkringliggende naturen. Småkraft har omgjort det gamle sandtaket til et kraftverksområde, med et ønske om å forskjønne området.

Samspillet mellom Småkraft, grunneiere og den politisk ledelse i kommunen har vært av stor betydning i de innledende faser av prosjektet. Erfaren prosjektledelse og erfarne entreprenører har bidratt til målet om å utnytte elva på en god og skånsom måte. Leverandører og underleverandører har alle med sin fagkunnskap og sine produkter bidratt til at Årvik kraftverk er godt rustet for driftsikker kraftproduksjon i årene som kommer.

Teknisk informasjon

Årvik kraftverk har tilsig fra et nedbørsfelt på 13,4 km². Kraftverket har krav om slipping av minstevannføring på 100 l/sek. hele året. Inntak på kote 210 og kraftstasjon på kote 8 gir en fallhøyde på 202 meter. Produksjonen er estimert til 18 GWh i et normalår. Dette tilsvarer strømforbruket til 900 husstander. Pelton-turbinen har 6 stråler med en maksimal slukeevne på 2,9 m³/sek og driver en generator på 5490 kVA, 6600 V. All strøm transformeres opp til 22 kV og leveres på nettet. Inntaksdammen er bygget som gravitasjonsdam i armert betong med inntak bestående av rist og glideluke. Den er tilpasset terrenget på stedet. Rørgaten i støpejern med 1 meters diameter er 890 meter lang, og er i sin helhet nedgravd.

Kraftstasjonsbygget er oppført i tråd med Småkrafts estetiske retningslinjer og er på 100 m², bygget i dagen i det tidligere grusuttak og tilpasset omgivelsene.

For å kunne levere kraften på nettet, har det vært nødvendig å ruste opp nettet mellom Maurangernes og Årvik.

